

Szegedi lakberendező tette láthatóvá a francia festők felbecsülhetetlen értékű képeit

Kiss Edit óriási sikere a Mesterművek

Szegedi művész rendezhette meg az évtizedes kiállításának kikiáltott, a száz francia festő 118 felbecsülhetetlen értékű művét bemutató tárlatot a Múcsarnokban. Ilyen hatalmas festészeti anyag a második világháború befejezése óta nem hagyta el Franciaország területét. Kiss Edit a kiállítás megnyitóján egy nappal azt mondta lapunknak, egyelőre nem tudja felfogni, hogy mi történt vele.

„Fantasztikus!”, „Csodálatos!”, „Lenyűgöző!”, „Hihetetlen!” – mondják hozzátartók és egyszerű érdeklődők, azok, akik már látták a Múcsarnokban hivatalosan pénteken megnyílt Mesterművek – 400 év francia festészet Fény és árnyék című tárlatot. Azt is ők mondják, hogy a magyar és a francia kulturális miniszter mellett világhírű múzeumok vezetői, a Louvre művészeti igazgatója, Franciaország legnevesebb kritikusa is rendkívül elismerően beszélt a kiállítást rendező Kiss Edit szegedi lakberendező munkájáról.

– Még most sem tudom felfogni, hogy mi történt velem. Még mindig az elmúlt hat hónap hihetetlen mennyiségű munkája, és persze a tegnap látott és hallott nagy siker hatása alatt állok – mondta péntek este rendkívül fáradtan és visszafogottan Kiss Edit.

A kiállítás, mint ahogy arra a címe is utal, valóban négy évszázadot ölel át, a festményekkel a fény és az árnyék játékát állítja a középpontba. A legrégebbi képek 1620-ban készültek, a legújabb a huszadik század kilencvenes éveiben,

alig tíz éve. A festményeket a Louvre, a Musée d'Orsay, a Picasso Múzeum, a Pompidou Központ és további húsz jelentős francia gyűjtemény anyagából válogatták össze. A kiállítás kurátora a Francia Nemzeti Múzeumok Egyesületének főigazgató-helyettese, Emmanuel Starscky, fővédnöke a két ország államfője, Jacques Chirac és Mádl Ferenc.

Kiss Edit Emmanuel Starsckyval napi telefon- és e-mail kapcsolatban állt. A főigazgató-helyettes szűkebb és tágabb környezetében is többször hangsúlyozta: „A hölgy személye számomra garancia a kiállítás sikeres megrendezésére.”

Lenyűgöző a bemutatott képek alkotóinak névsora: Cézanne, Corot, Degas, Delacroix, Gauguin, Toulouse-Lautrec, Monet, Picasso, Renoir, de a többi, Magyarország talán kevésbé ismert festő alkotásai is nagy, szinte felbecsülhetetlen értéket képviselnek. (A teljes felsorolásból hiányzik Van Gogh, aminek az a magyarázata, hogy még a franciák sem döntötték el, hogy elfogadják-e honfitársuknak a művészt – a szerk).

Kiss Edit a tervezés idején arra összpontosított, hogy a fény mindenképpen megjelenjen – valódi vagy átvitt értelmében.

– Arra figyeltem, hogy a festmények kapjanak fő hangsúlyt. Megpróbáltam olyan háttérrel, olyan fényviszonyokkal, olyan berendezést megtervezni, amelyek nem vonják el a figyelmet a képekről. Előzetesen az volt az elképzelésem, hogy a falak színei, a fények, a drapériák, a zsámolyok utaljanak arra a korszakra, amelyekben az alkotások születtek. Azt hiszem, elképzeléseimet sikerült megvalósítani – magyarázta a szegedi lakberendező.

Kiss Edit arra a kérdésre, miért mellett döntöttek, egyáltalán hogyan került be a Kulturális Minisztérium nyolc meghívottja közé, azt mondta, egészen pontosan még ma sem tudja. Felhívták telefonon, majd másnap, június 5-én jó nevű művészettörténészek társaságában ismerte meg, hogy másokkal együtt tulajdonképpen mire kéri fel a tárcát. Két hete volt, hogy elkészítse pályázatát. Kikerült, többek között, egy szegedi színházi szakember, Papp János jelmeztervező véleményét is.

– Ami a legfontosabb, kérem, ezt írja le, hogy férjem és gyermekeim, fiam és lányom támogatása nélkül nem tudtam volna ezt az egészet végigcsinálni – ve-

Kiss Edit: Még most sem tudom felfogni, mi történt velem

Fotó: Frank Yvette

tette közbe a fiatalasszony, aki hangsúlyozta, amiben csak lehetett, szegedi szakemberek segítettek, hogy elképzeléseit megvalósítsa.

A pályázatokról több fordulóban döntöttek, a végső szót francia szakemberek

mondták ki. Kiss Edit hangsúlyozta, korábban még soha nem csinált hasonlót.

Annak voltak előjelei, hogy ő lehet a befutó, hiszen meghívták egy párizsi tanulmányútra. A francia fővárosban rendkívül feszített programot állítottak

AJÁNDÉK A KIÁLLÍTÁS

■ Az Európai Unió bővülésének alkalmából a Francia Múzeumok Központi Igazgatósága által szervezett kiállítás célja, hogy a francia festészet elmúlt négy évszázadát folyamatosan és sokszínűségében, vágyaival és utópiáival együtt, ellentmondásaiban és eredetiségében ragadja meg. A tematikus válogatás betekintést enged a XVII. századi fény és árnyék drámai játékába; árnyaltan, részleteiben mutatja be a felvilágosodást (XVIII. század) és a természet tanulmányozásától az impresszionistákon keresztül (XIX. század) az emberi és szellemi értékeket felülvizsgáló XX. századi művészetig jut el – olvasható a www.mucsarnok.hu weboldalon.

össze számára. Múzeumok vezetőivel „élőben” láthatta azokat a képeket, amelyeket péntek óta a magyar közönség is megcsodálhat.

– Hát persze, hogy nyomasztott ez a hihetetlennek tetsző feladat! Szinte agyonnyomott. A hat hónapig tartó munka alatt voltak mélypontok, de az nem fordult meg a fejemben, hogy feladom. Leginkább az pillant meg, hogy voltak, akik az utolsó pillanatig nem fogadták el, hogy én rendezhetem meg a kiállítást – válaszolta Kiss Edit arra a kérdésemre, hogyan élte meg az elmúlt fél évet. Arról azonban nem akart beszélni, hogy az imént kikre utalt. Azt mondta, a fantasztikus lehetőség, majd a siker, az elismerés kárpótolta őt. Az, hogy világszerte elismert szakemberek hosszasan taglalták a csütörtöki protokollmegegyezést, hogy őket mennyire lenyűgözte a kiállítás.

Február 24-én tartják a tárlat záró gálakoncertjét a Zeneakadémia nagytermében, ahol klasszikus francia műveket adnak elő magyar és francia művészek. A kiállítás ezután továbbvándorol Varsóba, majd onnan Bukarestbe. A lengyel és a román fővárosban azonban nem ottani, hanem francia szakembereket kértek fel a tárlat megrendezésére.

– Mindenféleképpen meg fogom nézni a varsói és a bukaresti kiállítást. Hogy mire vágyom? Az a célom, hogy egyszer magyar festők alkotásaiból is rendezhessek kiállítást – mondta beszélgetésünk végén a fantasztikus sikert elérő lakberendező a szegedi polgármesteri hivatal házasságkötő termét „átalakító” Kiss Edit.

OLÁH ZOLTÁN

75 MILLIÁRDOS BIZTOSÍTÁS

■ A magyar állam 75 milliárd forintos garanciavállalására volt szükség a tárlat megrendezéséhez. A látogatókat szigorú biztonsági őrök figyelik. A Múcsarnok nyitva tartását meghosszabbították, a kiállítás délelőtt tíztől este nyolc óráig tekinthető meg. Biztosítják a jegyelővételt, a jegyeket meg lehet vásárolni a helyszínen és az interneten (www.mucsarnok.hu és www.jegymester.hu). A Múcsarnok csak december 24-én tart zárva, a kiállításra még az év utolsó napján 14 óráig is be lehet jutni.

A hegedű a mindene

A szegedi Rácz Lajos második lett a nemzetközi prímásversenyen

A nemzetközi vonópárbanon második helyezést ért el a szegedi prímás, Rácz Lajos. A fiatal zenészt lapunkban mint a Dankó Pista Kulturális Egyesület tagját, a városi zenekar prímását már bemutatottuk.

Az idejéhez hasonló megnérettetésre 20 évvel ezelőtt volt alkalmam, s most Japánból, Szlovákiából, Budapestről érkeztek a remek zenészek. A versenyt Boros Máttyás művészeti koordinátor, hegedűművész szervezte, s a zsűriben olyan művészek foglaltak helyet, mint Kótv László, Déki Lakatos Sándor hegedűművész, Komlós Péter Kossuth díjas hegedűművész, vagy Boros Lajos, a prímásbíró. A versenyzők kötelező darabokon keresztül komolyzenei felkészültségüket, a szabadon választott nótacsokor segítségével saját elképzeléseiket, virtuozitásukat, önmagukat mutatták meg.

– Nem számítottam ilyen jó eredményre, hiszen a mezőny csupa akadémián tanuló versenyzőből állt. A zsűritagok elmondták, soha ennyi tehetséges prímás nem jött még össze Magyarországon. Jó érzés volt ebben az erős mezőnyben a másodiknak lenni – magyarázta Rácz Lajos.

Lajosra egyesülete is büszke, ő pedig díjára, arra az értékes mestervonóra, melyet Horváth József készített.

Arra a kérdésre, hogy igényelt-e külön felkészülést a verseny, Lajos csak mosolygott. Öt éves kora óta zenél, szülei elismert zenészcsaládból származnak, a hegedűt édesapja adta a kezébe, 12 évesen már a Rajkó zenekar tagja volt. Azóta is a zene jelent számára mindent. Külön felkészülésre tehát nem volt szükség, illetve ennek jegyében telt egész eddigi élete.

– Szegedi roma muzsikus ilyen sikert még nem ért el, ugyanakkor a cigányzene napi gondokkal küszködik. Tizenöt cigányzenész dolgozik Szegeden, és mi ebből a tizenötöt ki tudunk állítani egyet, aki erre az eredményre képes – hangsúlyozta az egyesület vezetője, Czutor Zsolt.

– Nagy segítséget jelentett, hogy sokan álltak mellettem, szurkoltak nekem – tette hozzá Rácz Lajos. – A zenélésből szeretnék megélni, a közönséget szórakoztatni. Gyermekeim is zenélnék, a nagyobb zongorázik, a kicsinek először hegedűt adok majd a kezébe, de ő dönt, milyen hangszert választ.

G. SZ.

A VERSENY A DUNÁN LÁTHATÓ

■ A nemzetközi vonópárban döntőjét a Duna Televízió két részletben tűzi műsorra. Rácz Lajost a második részben láthatják az érdeklődők.

Rácz Lajos büszke az értékes mestervonóra

Fotó: Gyenes Kálmán

Egyetemi vizsgák a két ünnep között

Egyes oktatóknál nem lehet a két ünnep közt vizsgáznia, és egyébként sem adnak meg olyan vizsgaidőpontokat, mely a hallgatók számára megfelelő lenne – érkezett hallgatóktól a jelzés. Az SZTE illetékesei azt mondják: mindenben alkalmazkodnak a hallgatói igényekhez, észszerű határokon belül.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Vandra Anett, az SZTE Tanulmányi Tanácsadó Szolgálatának vezetője meglepődött, amikor ismertették előtte e hallgatói felvetést. Azt mondja, a szolgálat minden hallgatói problémára megoldást keres, de csak akkor, ha tud róla. Igaz, a szolgálat nemrég jött létre, ez magyarázhatja ugyan a jelzés hiányát, ám ő hallgatóként, „civilben” sem találkozott az említett jelenséggel, legalábbis a jogi karon, ahová jár, s más karokról sem értesült erről. Véleménye szerint problémás esetben legjobban közvetlenül az oktatóhoz fordulni, s személyesen időpontot egyeztetni. Egyébként pedig, amennyiben egy adott napra össze tud jönni egy 10-15 fős csoport, legyen ez a nap akár a két ünnep közt, az oktató nyilvánvalóan kijelöli. Különösen, ha fizikailag nem megoldhatatlan – például nem vizsgázhat az adott napon egy másik városban.

Homor Géza oktatási igazgató – ő maga is vizsgázta a két ün-

nep közt – fölhívja a figyelmet: a vizsgaszabályzat szerint minden vizsgaköteles tárgyból legalább két időpontot ki kell jelölnie az oktatónak, és ezeknek az időpontoknak sem szabad egymáshoz közel esniük. Fontos, hogy minden hallgatóra legyen elegendő idő. Egy átlag vizsganapon 15 vizsgázót lehet fogadni, ha több mint harmincan vizsgáznak az illető tárgyból, több napot szükséges megadni. De két időpontot meg akkor is meg kell jelölnie az oktatónak, ha a tárgyból csupán egy hallgató vizsgázik, hogy választhasson közülük.

Előfordulhat ugyan, hogy az oktató nem ad a két ünnep közt időpontot, de erre, ha másképp is megoldható a vizsgázatás, nem kötelezhető. A vizsgaidőpontok bizonyos mérvű ésszerűsítése mellett egyébként – mutat rá az SZTE egyik illetékese – anyagi érvek is szólnak. Több millió forint takarítható meg azzal, ha néhány napig egy-egy épületet nem szükséges befűteni csupán azért, mert egy-egy hallgató épp akkor akar jönni vizsgáznia. Viszont nagyon kell figyelni arra: a hallgatók mindegyike megfelelő vizsgaidőponthoz jusson.

Madari Anita – levelező tagozaton angol kiegészítő szakos hallgató – a két ünnep közt is kollokvál, s nem okozott számára gondot megfelelő vizsgaidőponthoz jutni. Korábban, nappali tagozatosként is mindig tudott időpontot egyeztetni az oktatóval.